

Чорні вдови

3 дружини + 1 чоловік = вбивство?

Рейчел, Емілі та Тіна ніколи не зустрічалися раніше. У кожної з них було минуле, від якого вони хотіли втекти. Рейчел колись жила в релігійній комуні, Тіна була наркоманкою та повією, а Емілі зазнала тиранії з боку матері-фанатички. Урешті цих трьох жінок знайшов Блейк Нельсон і зробив їх своїми дружинами.

Вони поселилися в пустелі, подалі від людей, і вели своє химерне подружнє життя на чотирьох. Поки одного дня Блейка не знайшли мертвим. Із відрізанним безіменним пальцем, на якому він носив обручку. У поліції переконані: просто котрась із трьох Блейкових дружин помстилася чоловікові за все, що той накоїв з ними. Однак Рейчел, Емілі та Тіна мають власну версію. Блейк постійно приховував від них своє минуле. Можливо, десь є й таємна четверта дружина?

КЕЙТ КВІН

Захопливе й похмуре чтиво з грандіозною таємницею в центрі сюжету.

The Guardian

Напружена історія заборонених почуттів, пристрасті, зради та моторошного вбивства

ЧОРНІ ВДОВИ

КСД

ЧОРНІ ВДОВИ

CATE QUINN

BLACK WIDOWS

A Novel

КЕЙТ КВІН

ЧОРНІ ВДОВИ

Роман

ХАРКІВ
2023. КСД

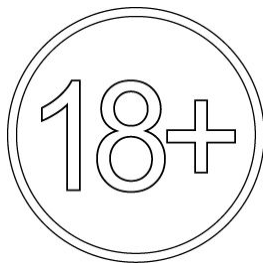
КСД

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
2023

ISBN 978-617-15-0040-2 (epub)

Жодну з частин цього видання не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі без письмового дозволу видавництва

Електронна версія зроблена за виданням:

This edition is published by arrangement with Sheil Land Associates Ltd and The Van Lear Agency LLC

Перекладено за виданням: Quinn C. Black Widows / Cate Quinn. — London : Orion, 2021. — 480 р.

Переклад з англійської *Наталії Третьякової*

Дизайнер обкладинки *Вікторія Дорошенко*

Квін К.

К32 Чорні вдови : роман / Кейт Квін ; пер. з англ. Н. Третьякової. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2023. — 448 с.

ISBN 978-617-12-9933-7

ISBN 978-1-4091-9695-2 (англ.)

Рейчел, Емілі та Тіна ніколи не зустрічалися раніше. У кожної з них було минуле, від якого вони хотіли втекти. Рейчел колись жила в релігійній комуні, Тіна була наркоманкою та

повією, а Емілі зазнала тиранії з боку матері-фанатички. Урешті цих трьох жінок знайшов Блейк Нельсон і зробив їх своїми дружинами.

Вони поселилися в пустелі, подалі від людей, і вели своє химерне подружнє життя на чотирьох. Поки одного дня Блейка не знайшли мертвим. Із відрізаним безіменним пальцем, на якому він носив обручку. У поліції переконані: просто котрась із трьох Блейкових дружин помстилася чоловікові за все, що той накоїв з ними. Однак Рейчел, Емілі та Тіна мають власну версію. Блейк постійно приховував від них своє минуле. Можливо, десть є й таємна четверта дружина?..

УДК 821.111

© Catherine Quinn, 2021

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», видання українською мовою, 2023

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», переклад і художнє оформлення, 2023

Бену та Наталі

Розділ 1. Рейчел, перша дружина

Господи, прости мене, я сьогодні збрехала поліціянтові. Сказала, що Блейк ніколи не піднімав на мене руку. Хотіла б я сказати, що захищала його пам'ять, але це була б ще одна брехня. Правда в тому, що я просто не витримала б, якби ще хтось сторонній почав засуджувати нас за те, як ми жили.

Я була на ранчо, коли з'явилися ті офіцери. Розставила банки, чисті та охайні, й розкладала в них нарізану солону картоплю. Цього року часто дощило, і вродило більше, ніж зазвичай, тож роботи з консервацією було повно.

Така праця завжди мене заспокоює. Згадується, як я маленькою дівчинкою заготовлювала їжу на зиму, разом з усіма братами та сестрами босоніж на кухні. Я тихенько мугикала пісеньку, протирала шийки, закручувала кришки. Комора моя невпинно заповнювалася яскравими овочами та яловичою солониною. Мені ніколи не вдавалося зробити те м'ясо красивим, але смакувало воно точно чудово.

Либонь, міським жителям ранчо Нельсонів здається непоказним. Це маленька ділянка площею кілька гектарів, на якій у п'ятдесятих роках жило невеличке стадо худоби. Блейк п'ять років тому обладнав напівзруйнований будинок піччю та простим водопроводом. Тут на півтора кілометрів навкруги немає нічого, крім пустелі та кількох великих старих катарт. Для мене це просто рай на землі.

Погода була ще тепла як для осені, тож усі двері були відчинені навстіж. У повітрі вже відчувалися перші зміни. Те раптове зменшення спеки, що приносить із собою грози та вітрами наганяє в глибоке пустельне небо товсті білі хмари. Я заплющила очі, підставляючи обличчя сонячним променям, що падали крізь маленьке кухонне віконце. А коли підняла повіки — біля дверей будинку стояла зграя поліціантів.

— Місіс Нельсон?

Я підвела погляд, із ножем у руці. Либонь, вигляд мала ще той для міських офіцерів: у безформній самошитій сукні з довгими рукавами, що спадала з плечей, застібнутій на гудзики від коміра до подолу, із

заплетеним у косу за спиною світлим волоссям. Я витерла лезо від білого картопляного крохмалю. І поклала ніж.

— Котра місіс Нельсон вам потрібна, сер? — Я по черзі поглянула на них.

Дехто з них відкрито витріщався на ранчо. Надворі був легкий хаос: занедбані господарські будівлі, комірчина для круп і напівзібрані грядки з овочами. Усередині охайно та затишно, чимало сплетених уручну речей. Невеликий диван із двома подушками, які я зробила сама, із написами: «Дім — там, де серце» та «Бог — це любов», великими яскравими літерами. Наша кухня — це звичайна робоча стільниця з раковиною. Є ще поличка з маленькою газовою плиткою, на якій ми розігріваємо їжу, й обладнання для консервування, яке Блейк купив мені на другу річницю весілля.

Позаду — старий сінник, де ми поставили ліжка. Два односпальні для двох дружин. І головне — для Блейка та тієї, кого він обере цієї ночі.

Один із офіцерів узяв сімейний портрет. Фото, зроблене незабаром після того, як Блейк одружився з Тіною. Ми втрюх стоїмо позаду свого чоловіка. Я — найстарша, моє світле волосся укладене з такої нагоди, рожева помада, квітчаста блузка облягає широкі стегна. Емілі, струнка, здається навіть молодшою за свої дев'ятнадцять, блакитні очі широко розплющені, наче у кролика в світлі фар, м'яке світле волосся накручене для фото. І ще Тіна усміхається, наче кішка, що наїлася сметани. Пряме чорне волосся, обтисле плаття з декольте, яскраво нафарбована.

У цю мить до мене ззаду проштовхнулася поліціантка. Офіцер у вузьких штанях. Зовні така здорова, як бувають деякі дівчата в Солт-Лейк-Сіті, не релігійні, що проводять вихідні надворі, займаючись спортом і всяким таким. Блискуче темне волосся зібране в конячий хвіст. Дуже яскраві світло-карі очі. Одразу видно, що вона не має стосунку до Церкви.

— Я — офіцер Брюер, — відрекомендувалася вона й простягнула засмаглу руку.

Я потиснула її. Долоня в неї була тепла та міцна.

— Ви маєте на увазі, що тут є більш ніж одна місіс Нельсон? — перепитала вона.

— Гм. Ні, мем. — Я чомусь зиркнула на ніж.

Брюер злегка звузила очі, наче зловила мене на брехні.

— Тобто, — провадила я далі, — інших просто зараз тут немає.

Вона відкашлялася.

— Ви місіс Рейчел Нельсон, дружина Блейка Нельсона?

— Так, мем, у вівторок — шість років як. — Я посміхнулася. —

Власне, вчора була річниця нашого весілля.

Схоже, це її спантеличило. Вона поглянула на весільне фото.

— Ви мормони? — запитала вона.

— Ми воліємо, щоб нас називали «святі останніх днів». —

напружено підтвердила я. — Можна поцікавитись, що ви тут робите?

— Місіс Нельсон, — відповіла вона, перевівши подих. — Боюся, у нас погані новини щодо вашого чоловіка.

Не ці слова, а її тон ошелешує мене, неначе ляпас.

— Його заарештовано? — Я відчуваю, як моє обличчя спалахує.

Вона хитає головою:

— Ні.

— Мене заарештовано?

— Вам краще сісти.

Розділ 2. Тіна, сестра-дружина

Я маю віддати їй належне. Зла Відьма із Заходу того ранку показала себе. Рейчел єдина з нас наважилася зайти в морг і впізнати його. Те лайно, що зазвичай показують у серіалах про поліцію. По телевізору в драмах. Родичі такі всі плачуть і кажуть: «Так, справді, це він». Ніколи не покажуть, щоб хтось сказав: «Я цього не можу зробити».

Копи схопили мене, коли саме збиралася прийняти першу дозу за останні півтора року. Як залежний поштовий голуб, я відшукала шлях до Ріо-Гранде, наркорайону Солт-Лейк-Сіті з двох кварталів. І це, власне, дуже смішно для того, хто, як я, родом із Вегаса. Там, де я виросла, усе довбане місто охоплене цим лайном. А тут усіх так тіпає через пару доріжок із якимись бродягами.

Хай там як, коли копи взяли мене, я подумала, що вони всіх нас арештовують за багатоженство. Отож ми дістаємося до відділку. До однієї з тих кімнат, куди вас приводять, перш ніж у вас офіційно виникають проблеми. Де всі такі люб'язні та жодних аудіозаписів.

Тож ось я тут, у цьому відділку поліції Солт-Лейк-Сіті, обмірковую те, що нічого не змінилося, окрім звинувачення. Схоже на жарт, правда? У Вегасі мене заарештовували за проституцію. А тут — за те, що я заміжня.

Потім заходить ця гарна жінка. Висока, добре збудована. У неї каштанове волосся, зібране в конячий хвіст, але дуже блискуче, ніби її тіло, не в змозі стриматись, кричить усім навколо про її міцне здоров'я. Мінімум макіяжу, засмага така, наче вона щодня лазить по горах, очі ніби бурштинові. Майже золоті.

Вона мов зійшла з туристичних світлин, які надсилав мені Блейк. Люди, що живуть «чистим» життям, у спортивному одязі, як реклама стилю життя в Юті, повсякчас на свіжому повітрі — взимку сноуборд, улітку гірський велосипед.

Вона відреккомендується як офіцер Брюер. Мені зазвичай не подобаються жінки типу неї. Вони думають, що розуміють, як то — зростати в бідності, але насправді й гадки про це не мають.

— Ви — місіс Тіна Нельсон?

Я хитаю головою.

— Я — Тіна Кейдіс.

Зло зиркаю на неї, щоб вона зрозуміла: жодним обманом вона не змусить мене сказати, що я дружина Блейка, бо це суперечить закону. Я відкидаюся на спинку стільця.

— Ви, копи, закупаєте ці столи та пластикові стільці оптом? — питаю я. — У Вегасі вони такі самі.

Ось на що я натякаю: я в цьому лайні бувала вже мільйони разів, тож залякувати мене немає жодного сенсу.

— Міс Кейдіс, — каже поліціантка. — У пустелі знайшли тіло. Ми вважаємо, що це ваш чоловік.

Це затикає мені рота.

Тоді Брюер розповідає мені, що трапилося. Якийсь містянин у пошуку самого себе, їдучи невідомо де, побачив, що стерв'ятники кружляють біля річки, де Блейк полюбляв рибалити. Потім вона пояснює про тіло. Що це може бути підозріло. Незважаючи на те, як воно здавалося на перший погляд, Блейк отримав травми, які, на їхній погляд, навряд чи міг сам собі заподіяти.

Коли вона розповіла подробиці, мені стало дуже шкода хлопця, який його знайшов.

— Я чула, що офіцери відшукали вас у Ріо-Гранде, — додала Брюер. — У тому кварталі зазвичай не надто багато мормонів. Ви заблукали?

Я щось пробурмотіла про те, що погано знаю місто. Але вони не дурні. Найпевніше, вони вже отримали мою товстезну справу з Невади.

Правда? Після того вечора, коли святкували річницю весілля... Думаю, я просто зламалася. Поперлася в місто шукати проблем. Блейк попереджав мене, що це буде складно. Ділити його з іншими жінками. Але навряд чи він справді про це думав. Двоє інших — вони так виховувалися. Їх навчали праведності, оцьому всьому про «чоловік-голова-родини». Для мене це все нове. У мене навіть родини не було. Я металася між прийомними вихователями та мамою, коли вона з'являлася.

Тож я можу просити сили в Господа Ісуса й прощення у Бога, але щодня на ранчо почуваюся так, ніби по моему серцю топчуться ногами. Присягаюсь, я це справді відчувала — криваве, потовчене місиво в грудях.

Рейчел казала, що потім стає легше, але я не вірю, що вона взагалі колись так кохала. Вони з Блейком зустрічалися ще в коледжі. Двоє праведних мормонських дітей, що робили праведні справи. Їй подобається робити те, чого від неї очікують. І перемагати. Цю частину себе вона приховує. Але наша мормонка з мормонів по вуха сповнена духу змагань.

Тому, либонь, вона й дозволила своєму чоловікові взяти ще дружин. Їй було недостатньо бути хорошою мормонкою. Вона мала бути найкращою.

Тож Рейчел не розуміє, як воно було в нас із Блейкі. Як він дбав про мене в реабілітаційному центрі. Намагався врятувати мою душу. Власне, ми про це жартували. Я його дражнила. Як вродливого молодого хлопця занесло в зграю гвинтовиків? І все таке. Він розповідав, що не завершив свою місію і хотів загладити провину волонтерством у реабілітаційних центрах. Я цим також його підколювала — що нас, на шляху позбавлення від наркозалежності, можна задешево повернути, адже ми так відчайдушно прагнемо нового життя, що ладні повірити в будь-що. Він сміявся з цього і казав, що я не так уже й помиляюся. Ми багато сміялися, ми вдвох із ним.

Чиста правда в тому, що Блейк урятував мене, в усіх сенсах. І коли ми вперше танцювали на тій зашкварній різдвяній вечірці в реабілітаційному центрі, я притискала голову до його теплих грудей, і Блейк прошепотів мені на вухо, що ніколи не відчував ні до кого того, що відчуває до мене.

Я чіпляюся за той спогад у темні часи, коли сплю сама, а Блейк — із іншою дружиною.

Правда в тому, що найгірше буває на заході сонця, коли Рейчел починає готувати вечерю зі своїх мерзотних мормонських консервів. Атмосфера якась... удушлива. Присягаюсь — те двоспальне ліжко сповнене електричного струму. Помітно, як Рейчел дивиться куди завгодно, аби лиш не на сінник. Емілі стає ще тихішою, ніж зазвичай. Я ж — я стаю заведеною. Психованою. Кажу щось лихе. Як тоді, коли увесь час була під кайфом і не могла вчасно дістати.

Ми, дружини, завжди найдужче сварилися на заході сонця. Садівництво, прибирання та інші роботи були завершені. На ранчо було не надто багато освітлення, не було телевізора, окрім маленького, переносного — Емілі на чім світ стоїть присягалася, що ніколи його

не дивиться, але якимось чином у ньому щодня сідали батарейки. Блейкові подобалося, коли ми разом читали Біблію, але він не завжди був удома. Тож, либонь, ми мали б це передбачити. Річницю.

Блейк обирав мене три ночі поспіль. Усе повільно закипало. Мені уявляється, як ми, три дружини, сидимо на дивані, чекаючи, кого він покличе. Рейчел із тією своєю блаженною посмішкою Мони Лізи намагається прикинутись, що їй байдуже. Я роблю те, чого навчилася на вулицях — вдаю, ніби думаю про щось справді брудне. І тендітна маленька Емілі, охоплена жахом.

Кумедно, але зараз, коли я задумалася про це, то збагнула: що більш наляканою здавалася Емілі, то частіше він її обирав.

Розділ 3. Емілі, сестра-дружина

Він мертвий, він мертвий, він мертвий, він мертвий.

Знаєте, як ото кажуть? Хтозна, сміятися чи плакати. Ото саме так я почувуюся, сидячи ззаду в поліцейській машині та визираючи на пустельну дорогу.

— Як ви, леді, повертаєтесь додому із закупів? — запитує поліціант за кермом. — Ми ледве змогли відшукати це місце, навіть зі знімком із супутника.

Замість відповіді я знизую плечима. Мені цікавіше витріщатися у вікно.

Ранчо мало бути місцем, де ми всі могли б почуватися в безпеці. Бути собою. Через закони штату Юта, що забороняють перелюб.

— Один чоловік, три дружини, так? — робить ще одну спробу офіцер. — І ви були наймолодшою?

Я не надто багато говорю, тож вони зрештою відчіпляються. Либонь, вони вже бачили весільні фотографії. На першій зображена Рейчел — із кінчиками білявого волосся, підкрученими назовні, під ручку з Блейком, ніби приз виграла. Вона тоді була худішою, але не набагато. Потім Блейк, на кілька років старший, із рудим волоссям, потемнілим на кілька тонів, усміхається, дивлячись на мене згори вниз, ніби знає щось, мені не відоме. Рейчел стирчить позаду нас, поклавши руку власниці на кремовий піджак, який Блейк одягав на всі три свої весілля. А потім останній знімок, на якому ми всі втрюх. Тіна, нафарбована так, ніби готувалася зніматися для «Плейбою». Рейчел із цим дивним неживим поглядом в очах. Я наче охоплена полегшенням.

По дорозі до міста поліціанти ставили мені всілякі запитання про Блейка. Про його роботу продавця в компанії з виробництва консервного приладдя. Чому він так часто кудись їздить.

Офіцерка знайшла мене, коли я блукала десь за кілометра півтора від ранчо. Думаю, я сподівалася отримати якесь одкровення, як Джером у нетрях Сирії. Але не надто далеко дісталася. У мене ноги втомилися.

Пустеля — вона оволодіває тобою. Я попервах її ненавиділа. Це ніщо розкинулося на багато кілометрів. Купатися доводиться

з ківшиком і відром води. Стежити за тим, скільки використовуєш опалення та освітлення, щоб не згорів генератор.

Після нашого весілля Блейк привіз мене з Солт-Лейк-Сіті на ранчо. Я почувалася так, ніби з кожним кілометром, який ми минали, їдучи все далі в пустелю, від мене відвалюється все більше дрібненьких шматочків.

Після виїзду з міста це було неймовірно — бачити оці всі землі, просто *порожні*.

— Тут узагалі нічого немає, — сказала я Блейкові. — Порожньо.

Він підморгнув мені:

— Либонь, тому це й називається пустелею, еге ж?

Я склала руки й мало не притислася обличчям до вікна, розглядаючи жовто-рудий пейзаж за ним. Якщо дивитися на нього досить довго — з очима стається щось дивне. Все ділиться на пікселі, як у старій комп'ютерній грі. Очам нема за що вхопитися. Лиш одні й ті самі величезні гори, скелі, смугасті, мов гарбузовий пиріг, жовто-оранжевий пісок і пухнасті кущики світло-зеленої трави пролітають — вжинь, вжинь, вжинь.

— Тут можна належати самим собі, — казав мені Блейк. — Не перейматися через жодні закони. Нічого, лише гори, піски та небо на сотні кілометрів у будь-який бік.

Думаю, він насправді мав на увазі, що я можу належати *йому*.

Ще гіршим робило той шлях те, що Блейк так пишався, ніби сам побудував усе це. Повсякчас показував горбкуваті червоні скелі, гори, хижих птахів, що кружляли вгорі. Присягаюсь, якби двері машини були не замкнені — я б вискочила з них і побігла назад до Солт-Лейк-Сіті.

Чи не перше, що я зробила, коли ми дісталися до ранчо, — торкнулася одного з тих маленьких пучечків трави. Я думала, він буде м'який, як маленька подушечка, але з'ясувалося, що ні. Мої пальці закололо, мов лезами.

Блейк розповів, що мобільний тут не ловить, а стаціонарним телефоном не надто часто можна користуватися, бо це дорого. Якщо я захочу кудись подзвонити — він відвезе мене до сусіднього міста під назвою Такнотт. Або я можу віддати йому листа, щоб він його надіслав. Рейчел писала багато листів, мабуть, своїм братам і сестрам, розкиданим повсюди.

— Рейчел не бачиться зі своєю сім'єю, — пояснив він мені. — Але для неї це велика втіха — писати.

Мені й на думку не спадало запитати, чому Рейчел не бачиться з рідними. Либонь, до мене просто не доходило. Мені не було кому писати. Не було кому дзвонити. Я зробила свій вибір. І маю тепер те, що маю. Лише згодом я довідалася, що Рейчел брехала про те, хто вона така.

Власне, я таки спробувала зателефонувати своїй матері незабаром після того, як вийшла заміж, але, щойно почувши мій голос, вона кинула слухавку. Це було відразу після шлюбної ночі. Я досі здригаюся від спогадів. Не смійтеся, добре? Але в дев'ятнадцять років я не знала. Богом клянусь, бодай мені пусто було. Я й уявлення не мала, що чоловік із дружиною разом роблять у спальні. І коли дізналася — це був просто шок, так, справжнісінький.

А знаєте, що друге за складністю в тому, щоб бути дружиною номер два? Коли я скажу — вам буде смішно.

Власне, найскладніше пристосуватися було до їжі. Боже правий, кухарка з тієї жінки ніяка. Я зростала не на мормонській кухні. Моє дитинство минуло в тій частині міста, де живуть родини іммігрантів. Ми їли макарони з фрикадельками.

У перший мій вечір на ранчо Рейчел подала якийсь нерозбірливий консервований суп із бляшанки на перше, картопляне пюре з пакета із сухим м'ясом на друге та щось типу зеленого желе «Jell-O» з вершками на закуску. Святий Ісусе, що за мішанина?

Лише наприкінці трапези, коли Блейк пробурмотів щось про те, що це був чудовий бенкет і він пишається тим, що вона доклала стільки зусиль, я збагнула. Ото так вона собі уявляла святкову вечерю.

Поліцейська машина звертає на автостраду і мчить до Солт-Лейк-Сіті. Я глибоко вдихаю, дивлячись на нього. Зелені дорожні знаки, велетенські гори на віддалі, не пласкі в різних відтінках коричневого, як у пустелі, а сірі та гостроверхі. Взимку на міських горах біліє сніг, але моя улюблена пора — весняна відлига, коли крізь сніг починають проступати проталини. Ніби на вершину хтось перекинув глечик молока.

Я дивлюся на світлі будівлі з квадратними вікнами, що здіймаються вгору, вони стають товщими й стоять тісніше, коли ми дістаємося до середини міста.

Ось спортивний майданчик з охайною червоно-білою табличкою: «В неділю не грати».

Ми їдемо завулком поблизу того місця, де я виросла. На мить бачу італійський гастроном «Caruto's Italian», де моя мама іноді купувала сир і томатний соус із полиць, на яких стояли вперемішку різноманітні товари з яскравими етикетками.

— З вами все гаразд, місіс Нельсон?

Я помічаю, що торкаюся пальцями скла. Повільно складаю їх у кулак.

— Усе добре, — кажу. — Просто тут я зростала, і все.

Мені спадає на думку, що я надто нервувала, щоб їсти в першу шлюбну ніч, навіть якби Рейчел була гарною кухаркою. Як вона поглянула на мене, коли я прийшла додому — чесно, я думала, що вона вб'є мене просто тут і зараз, на бежевій вініловій підлозі, і моя кров просочиться в її жахливий домотканий вузлуватий килим.

Здавалося, вона аж тепер зрозуміла, що ми з Блейком робитимемо в спальні.

Яскраве усвідомлення пронизує раптом усі інші думки.

Мені більш ніколи не доведеться цього робити.

Чутно якийсь дивний шум, і спочатку мені здається, що це з рації поліціантів долинає крик якоїсь тварини. Кози чи поросяти. А потім я розумію, що це я. Я сміюся.

Він мертвий, він мертвий, він мертвий, він мертвий.

Розділ 4. Рейчел, перша дружина

Тіна намагалася піти зі мною, щоб побачити його в морзі, прости її, Боже. Справді намагалася. Але вона мало не знепритомніла, коли ми рушили тим темним коридором, сповненим хімічного смороду. Було б негарно змушувати її через таке пройти. Тіна вже й так прожила нелегке життя.

Тож довелося мені. Усе найскладніше завжди на моїх плечах.

Я встигла прихопити звичайний одяг, коли мене везли у відділок. Футболка з джинсами, правду кажучи, тепер трохи тіснуваті в талії. Я розплела волосся, і воно спадало мені на спину. Бачила, що спантеличую їх — як зазвичай спантеличую людей. У розпущеному волоссі можна помітити світліші пасма, пофарбовані вдома — але це краще за тих перукарів із кухонними раковинами, до яких звертаються багато церковних мам. Офіцер Брюер зупиняється біля маленької кімнати.

Я ковтаю і сідаю. Ця маленька кімната з цементними стінами не надто відрізняється від тієї, в якій я зростала. Тут є диван зі штучної шкіри, ніби хтось намагався додати сюди затишку. Освітлення надто яскраве.

— Тут зробимо перерву, — каже вона. — Я поясню, чого вам варто очікувати, заходячи в морг.

Вона примовкає, і я розумію, про що вона думає. Я досі не запитала, як помер Блейк. Мені завадив старий страх перед поліцією. Мене виховували, навчаючи ніколи не спілкуватися з представниками влади. Тобто *взагалі ніколи*.

— У вас там такі жахливі синці. — Брюер дивиться на моє передпліччя. П'ять темних плям.

Я натягаю рукав.

— У вас вища освіта? — запитує Брюер.

Мені цікаво, звідки вона це знає. Потім я усвідомлюю, що вдягнена у свою стару сорочку з Університету Бригама Янга. Ця назва написана на моєму рукаві.

— Так, мем. — Мої очі прикуті до дверей.

— Не надто багато людей із вищою освітою живуть у багатоженстві, — зауважує вона.

Либонь, вона має рацію. Мене знайшли у тій самошитій сукні, босоніж, на ранчо без водопроводу. Вони, мабуть, думають, що я одна з тих сектантських жертв.

— Можливо, розумніші тримаються подалі від поліції, — відповідаю я.

Голос у мене виходить тихий і холодний. Я вражена тим, який він схожий на голос моєї матері. Тієї жінки з обличчям без жодного виразу, яка виховувала дітей у підвалі. Пригадую, як я думала про те саме, коли Блейк уперше привів додому Емілі. Ми розмовляли, вона здавалася такою сором'язливою та скромною. Я думала, що зможу їй допомогти. Відкрити її для Божої любові. Уявляла, як ми всі дружимо. І вирішила, що питання, пов'язані зі спальнею, ми граційно оминатимемо. Річкова вода, що красиво обтікає скелі.

Потім Блейк із Емілі повернулися зі свого весілля. Я не була готова до того, як він на неї дивитиметься. Боже, прости мене, я приготувала святкову вечерю для своєї нової сестри, застелила для неї ліжко, поставила живі квіти в її кімнату. Я збиралася встати, тепло обійняти її, сказати, як їй тут раді, скільки любові я готова їй дарувати. А потім побачила очі Блейка. Вовчі очі. І в мене в голові все завмерло від однієї думки.

Він ніколи на мене так не дивився.

Чоловік, якого, мені здавалось, я так добре знала, перетворився на хижака. На тварину, в якій з рота слина капала. Обійми вийшли напружені, добрі слова попелом осіли у мене в роті. А Емілі, друга дружина, яку я запросила до нашого дому, здавалася щиро наляканою тим, що побачила на моєму обличчі.

Я розумію, що офіцер Брюер щось говорить.

— Це впізнання — формальність, — тихо каже вона. — Його тіло буде накрите. Я відсуну простирадло так, щоб видно було обличчя. Просто кивніть, коли побачите достатньо, і я поверну все на місце.

Я хочу засміятися. Це все здається несправжнім.

— Швидко поглянути на обличчя — цього буде достатньо. Ми вже встановили особу на основі вмісту гаманця містера Нельсона. З огляду на обставини, якщо ви не зможете його упізнати, ми вдамося до аналізу ДНК.

— Обставини?

— Місіс Нельсон, вам слід підготуватися до того, що ви побачите. Я боюся, вашому чоловікові... Були завдані певні ушкодження. Його тілу.

Набігають сльози. Мій Блейк. Такий ніжний і такий добрий.

— Ми вважаємо, що смерть вашого чоловіка могла бути самогубством, — м'яко провадить вона далі. — Але не виключаємо інших можливостей.

Здається, що підлога піді мною зникла і я падаю в порожнечу. Мене охоплює раптове тваринне бажання вдарити її в обличчя.

— Мій чоловік є членом Церкви, — кажу я.

Вираз її обличчя не змінюється.

— Забрати життя, яке дав тобі Бог, — це гріх, — додаю я багатозначно, дивуючись, яка ж вона дурна.

Брюер спокійно киває.

— Ви не вірите, що він наклав на себе руки? — перепитує вона.

Відповідаю дуже чітко:

— Я ніколи в житті ні в чому не була більш упевнена.

— Чи були причини, з яких хтось міг завдати шкоди містерові Нельсону?

Аж п'ять секунд я нічогосінько не можу збагнути. А потім розумію.

— Ви вважаєте, що мого чоловіка могли вбити? — Голос у мене хрипкий. Наче слова не можуть проштовхнутися повз горе. — Всі любили Блейка. Хто б міг хотіти зашкодити йому?

Брюер презирається зі своїми офіцерами. І навіть вимовляючи ці слова, я вже розумію, що вони не зовсім правдиві. Усі любили Блейка. Крім його дружин.

Іноді ми його ненавиділи.

Розділ 5. Рейчел, перша дружина

Б — удь ласка, підготуйтеся, місіс Нельсон. Боюся, це не дуже гарне видовище. Ви впевнені, що не хочете, щоб хтось був поряд із вами? Хтось із родичів...

— Краще покінчимо з цим, — кажу я й бурмочу собі під носа коротеньку молитву, просячи сили. Мене нелегко налякати — якщо пригадати, що мені доводилось бачити. Хоча, либонь, усе буває вперше.

— Те, як він помер, — продовжує Брюер, — відбилося на рисах обличчя. Є деяка зміна забарвлення, спотворення. Може виявитися, що останки взагалі не схожі на людину, яку ви пам'ятаєте.

Останки. Либонь, поліціантам доводиться вживати такі слова. Відгороджуватись.

Я йду, мов сновида — переставляю одну ногу, другу.

Може здатися, що мені цього не хочеться. Але насправді все навпаки. Я просто шалено бажаю його побачити. Це найдивніше. Таке палке почуття, майже як у наші студентські часи, коли я сподівалася зіштовхнутися з ним у коридорі. У перший рік навчання в мене мурашки бігали по шкірі від самої лише думки про це.

В Університеті Бригама Янга я вперше насправді зустрілася із зовнішнім світом — місцем, про яке усіх нас, хто зростав на Садибі, не раз попереджали.

Там я вперше побачила будівлю висотою понад два поверхи чи якусь техніку, окрім фермерського обладнання.

Про таке теревенили пошепки, таке бачили в контрабандних журналах, які мої сестри потайки проносили додому. Будівлі, що сяють склом. Широкі вимощені тротуари з гарними клумбами.

Але більш за це сучасне оточення вражав мене той факт, що я залишилася сама. Доки мене виховували, ми, дівчата, ніколи не опинялися надворі без супроводу, ані на мить.

І ось я тут, блукаю, де мені заманеться — напевно, з відвислою щелепою. Трохи оддалік — красиві засніжені гори, наче сила, що повертає мене до землі. Направду, здавалося, що, якби не ці гори — я пурхнула б кудись.

Мені знадобилося не менш ніж десять хвилин, щоб пройти крізь розсувні двері головного корпусу. Я думала, що є якийсь трюк, що змушує їх відчинитися, і чимало часу спостерігала, як інші студенти впевнено заходять і виходять. Зрештою я прослизнула всередину, ставши за дівчиною в довгій сукні так близько, як лиш насмілилася, і ніби зіщулилася в рої студентів, що бігали кабінетами туди й сюди.

У широкому коридорі стояли автомати, що продавали напої, якщо в них укинута монета. Я бачила такі в поліцейській дільниці після обшуку в Садибі, і мені говорили, що такі речі — зло. Пристрої, що забирають у тебе гроші.

Набравшись сміливості, я вирішила зробити крок до незалежності й купити газований напій.

У межах моєї соціальної реабілітації влада Солт-Лейк-Сіті видала мені нове вбрання з місцевої крамниці уживаних речей та тридцять доларів свіжісінькими купюрами. Вони лежали в моєму гаманці зі штучної шкіри разом із документами про державне фінансування, які я носила з собою, мов амулет. Ніби хтось міг будь-якої миті позбавити мене стипендії, якби я не надала їх на першу ж вимогу.

Я залізла в гаманець, дістала щойно викарбувану п'ятірку й наблизилася до підсвіченого зображення дієтичної коли з маленькими кнопками поруч. Я не знала точно, що робити далі. Була майже впевнена, що торговий автомат вирішить, який напій мені потрібен. На це вказував увесь мій попередній життєвий досвід.

Нічого не сталося.

Тоді я почула голос.

— Не можете обрати газовану воду? — Це був приємний низький голос, трохи стурбований. Ніби мій вибір напою на сьогодні насправді мав якесь значення.

— Я ніколи досі не користувалася такими автоматами, — зізналась я, накручуючи волосся на палець так, що саме через це Блейк запросив мене на наше перше побачення — згодом він мені розповів про це.

Не можу сказати, що, коли я вперше побачила його, мене вразило, наче блискавкою. У нього були гарні очі. Дуже яскравого блакитного кольору, з довгими віями, незвичними для чоловіка. Майже дівчачими. Волосся в нього було мідно-пшеничного кольору. З віком додалося іржавого відтінку. І ще в нього були веснянки. Такі, що з'являються,

коли в тебе шкіра надто світла, щоб часто сидіти на сонці, але зростав ти надворі.

— О, ви теж із ферми, еге? — Він підійшов ближче, і я відчула запах його свіжовипраного одягу. Спершу подумала, що він знає про моє жахливе минуле, і мене пронизав сором. — Так, багато хто з нас зростав у селі й усе таке. — Тоді він усміхнувся, і я побачила, як на його вкритих веснянками щоках з'явилися ямочки. — Ви звикли до тих, що приймають лише монети. Дозвольте вам допомогти. — Він відсунув мене з дороги й, насупившись, подивився на автомат. Потім поглянув на мене. — Як на мене, ви схожі на дівчину, якій подобається крем-сода, — вирішив він.

Відтак дістав із кишені доларову купюру й засунув її в отвір.

У мене аж подих перехопило від його впевненості в собі. Я відчула, як серце в мене затріпотіло, коли він простягнув руку й дістав холодну банку. І вклав її мені в долоню. Банка була крижана, але я цього не відчувала.

— Дякую, — промовила я.

Він злегка кивнув і простягнув руку.

— Радий був допомогти. Мене звати Блейк.

— Я Рейчел. — Це вперше я назвала своє нове ім'я, знайомлячись із кимось. Мені сподобалось, як воно звучить.

— Ну, Рейчел, сподіваюся, ще побачимось, — підморгнув він.

І пішов.

Я відкрила банку, смикнувши за кільце, і трохи відпила. «Він має рацію», — подумала. Я була дівчиною, якій подобається крем-сода.

Тоді я замислилася, чи побачу його ще колись.

І навіть уявити не могла, що дивитимусь, як він лежить у морзі під синім простирадлом.

— Не кваптеся, місіс Нельсон, — каже Брюер. — Просто повідомте, коли будете готові.

Я відчуваю, як у горлі в мене набухає клубок і залишається там. Горб синьо-зеленої тканини тепер переді мною, і під ним видно характерні обриси.

О Боже, о Боже, о Боже, о Боже, о Боже, о Боже, о Боже.

Я не хочу цього робити. Цікаво, чи можу я зараз передумати? Щоб хтось інший подивився замість мене?

Тоді я згадую Тіну та Емілі. Я маю зробити це для них. Жодна з них на таке не здатна. Мене сповнює гіркота.

У мене був правильний чоловік, але неправильні друзини.

Якби тільки до нашого шлюбу доєдналися інші люди. Більш схожі на мене. Ми могли б порозумітися. Мати багато спільного.

Ми з Тіною такі несхожі. Вона будь-кому розповість будь-що. А мене виховували так, що це неправильно. Не слід ходити повсюди і всім усе розп'якувати. Особисте — це особисте.

А Емілі, трясця! Вона просто нап'ямую *бреше*. Уперше побачивши її в буфеті, де вона працювала, я подумала, що Емілі розкішна, як модель. Наче з кінофільму чи щось таке, із тими величезними очима кольору морської хвилі та тонким світлим волоссям. Увесь той блиск швидко кудись дівається, щойно з нею познайомишся. Тепер Емілі здається мені кумедною дитиною.

Я глибоко вдихаю, збираюся з силами, готуючись побачити будь-що, і зморщую ніс, намагаючись зупинити сльози. А тоді швидко, різко киваю.

— Ви впевнені, що готові? — Офіцер Брюер, тримаючись за простирадло, стурбовано дивиться мені в очі.

— Так, — кажу я ледь чутно, мов миша.

Наші погляди зустрічаються, і я розумію, що вона добра жінка. Думаю, якби їй було дозволено, вона тримала б мене за руку.

— Гаразд, — киває вона. — Я відсуну простирадло. Просто кивніть мені, коли закінчите, і я знову його накрию.

Від сліз усе розпливається. Але коли вона відсовує простирадло, його вид вражає мене, ніби я нашттовхнулася на десятитонну вантажівку.

Я сахаюся, однією рукою вхопившись за металеву каталку, щоб не впасти. Моє тіло поводить дивно, стегна підгинаються. Я задихаюся. Поглядом повертаюся до тіла, що лежить за кілька сантиметрів від того місця, яке міцно стискають мої пальці. Мимовільно відсмикую руку.

— Місіс Нельсон, — каже Брюер. — Місіс Нельсон, вам потрібна перерва?

— Що ви з ним зробили? — шепочу я. — Що ви зробили з моїм Блейком? Де його храмовий одяг?

Розділ 6. Тіна, сестра-дружина

У поліцейській дільниці є кавоварка, що наливає «Постум», схожий на той грубо змелений замітник кави, який люблять мормони. Мені він ніколи не смакував, а от Рейчел його літрами хилляє.

Доки ми чекаємо на Рейчел, один із поліціантів натискає на кнопку, і його чашка наповнюється піною брудного кольору. Мені він випити не пропонує.

— То ви живете разом? — перепитує офіцер, помішуючи свою гівняну каву. — З двома іншими жінками, що вважають себе дружинами Блейка Нельсона?

Він оглядає мене з голови до п'ят. Моє пряме чорне волосся трохи посічене на кінчиках, адже я відрощую його — це частина моєї релігії. В мене досі круте тіло, навіть після всієї наркоти. Либонь, просто пощастило. Моя мама була такою самою. До сорока років у неї залишалася тоненька талія та груди третього розміру. На обличчі шкіра в неї пообвисала, але великі карі очі та гарні вилиці можуть чимало витримати. «У нас індійська кров» — так вона завжди говорила. До неї домішалося чимало іншої крові, адже тато мій був недолугим перекотиполем із-за кордону. Але хай там як, люди з індійською кров'ю справді красиво старіють.

У Вегасі на зовнішність не звертають стільки уваги, як тут. Від половини дівчат із казино у вас би щелепа відпала. Тож я помічаю, як поліціант із Солт-Лейк-Сіті промацує поглядом мене, і на думці в нього крутиться щось типу: «Він займався сексом з усіма ними водночас?»

Рейчел говорила, що ті, хто не в темі, просто звихнуті на взаєминах між чоловіком і дружиною, коли йдеться про полігамію. Для них неначе викривлено те, що відбувається у спальні. Вона, звісно, сказала не так. Вимовила довге слово, типу плотолюбні. Я раніше думала, що вона так робить навмисне, підкреслюючи, що навчалася в коледжі — на відміну від нас із Емілі. Але зараз розумію, що, можливо, й ні. Рейчел насправді розумна, але той розум кудись зникає, коли йдеться про людей — якщо ви розумієте, про що я. Можна було б подумати, що зростання у великій родині мало зробити Рейчел відкритою дівчинкою.

Але насправді все навпаки. Я навіть не розумію, чи знає сама Рейчел, що насправді відчуває впродовж половини часу — тож слід дуже постаратися, щоб вона про це розповіла.

Ось чому нам із нею, сестрам-дружинам, було так важко порозумітися — Рейчел вважає себе такою зверхньою, замкненою особою. Ось чому, либонь, вона так вибухнула, коли Емілі почала копатися в її секретах.

Я накручую пасмо темного волосся собі на палець.

— Вам цікаво, що ми робимо в спальні, офіцере? — невинно запитую я, кліпаючи очима. Він червоніє, бо ж, звісно, так і є — я завжди відчуваю, коли чоловіки думають про такі штуки — але офіцер не може визнати цього, адже він гарний мормон і все таке.

Його обличчя спалахує гнівом.

— Знаєте, саме через таких людей, як ви, про святих останніх днів іде недобра слава, — каже він. — Церква СОД не визнає сестер-дружин.

«Вони будуть твоїми сестрами», — пригадую, як Блейк це сказав. Замислююсь, як добре це звучало. Адже насправді з того часу, коли я тусувала у Вегасі, найбільше мені не вистачає інших дівчат. Якими б гівняними ми не були — та всі піклувались одна про одну. Мені не раз доводилося рятувати життя. Ось це — сестринство. Не сидіти й вишивати разом. Чекаючи, що якась Зла Відьма із Заходу запосядеться на тебе, бо тобі, бач, подобається рожева помада. Але все зрештою обернулося проти неї, правда? Кого він найчастіше запрошував до свого ліжка вночі? Ну так, так, мене.

— Багатоженство заборонене нашою Церквою з 1904 року, — провадить далі поліціант. — Справжні мормони не порушують законів.

— Справді? Я про таке й не чула. — Розумію, що повертаюся до свого колишнього я. Насправді це добре. Принаймні я знаю, як поводитись у поліцейському відділку.

Обличчя в офіцера червоніє.

— От як сподіватися залучити більше душ до Церкви, — запитує він, — коли через таких людей, як ви, здається, що ми всі — невігласи й живемо в суцільному інцесті?

— Е-е, ну-у, — відповідаю я, — охрещені зараховуються як урятовані душі, еге ж? Що більше дружин — то більше навернених до віри, хіба ні?

— У мене четверо дітей, і їх я виховую так, щоб вони поважали закон.

— Ну й молодці. — Я відкидаюся назад. Цигарочку б зараз! Я кинула палити саме перед одруженням із Блейком, бо мормони не вживають кофеїну, тютюну чи алкоголю. — Ми з Блейком не були законно одружені, офіцере. Ми провели церемонію в мормонському храмі в історичному центрі міста. Знаєте його? Той великий, розкішний, білий, із гострими шпилями? Його неможливо не помітити.

Це типу сарказм такий, бо той храм певною мірою і є Солт-Лейк-Сіті. Місто виросло навколо нього, коли Бригам Янг вирішив побудувати тут церкву ще в тисяча вісімсот якомусь там році. Це грандіозний білосніжний палац, який видно з будь-якої точки міста, а його територія на чотири з половиною гектари така величезна, з усіма вулицями та площами, називається Схід Храму, Захід Храму і так далі.

Коли я вперше його побачила, то не могла повірити, що мене пустять усередину. Він нагадав мені палац у «Попелюшці».

— Немає закону, що забороняє проведення духовної церемонії, — кажу я. — Після неї шлюб не визнається державою за законом. Він лише духовний. Спокута крові, — додаю я й підморгую, бо ж розумію, що він сам виконував ті чудернацькі ритуали.

Звісно, він від народження стовідсотковий святий останніх днів. Тож йому доводиться ходити до Храму і вбирати все, що там розповідають — ніде він не дінеться.

Мені ж, правду кажучи, важко було іноді стримувати сміх. Блейк уже подарував мені мою святу білизну. «Храмовий одяг» — так вона зветься. Дуже, дуже неспокуслива біла штукенція типу комбінезона до середини стегна та до плеча. Коли він пояснив, що я маю носити його завжди, бо він захистить мене від зла, я замислилася про те, щоб ушитися просто одразу. Може, й варто було, бо Храм виявився геть іншим рівнем. Ми вдавали, що патраємо себе уявними ножами. Трималися за руки крізь простирadlo. Типу тих штук, у які граєшся з найкращими друзями в дитячому садку. «*Мирись, мирись, ніколи не сварись*». Щось таке.

Іще складніше було через те, що Блейк сприймав усе це так серйозно. У якусь мить мені здавалося, що зараз я таки розрегочуся.

Витримала лише завдяки думці про те, що звідси я потраплю в обійми свого нового чоловіка.

Поліціант пильно дивиться на мене. Я розумію, що він попався.

Добре. Дозволяю собі побути лихою.

Народжені мормонами, такі, як він, ненавидять те, що таких, як я, пускають у їхній клуб, що ми знаємо їхні секрети.

— Маєте відповідь на все, еге ж? — кидає він у відповідь. — Краще сподівайтесь, що матимете що відповісти Богові, коли настане час.

— Скоріше матиму що запитати. Я поцікавлюся, що в біса за фігню він зробив із моїм чоловіком.

Розділ 7. Рейчел, перша дружина

Жахливе, опухле обличчя Блейка ніби пливе на тому металевому візку. Брюер мала рацію. Він не схожий на себе. Він ні на кого не схожий. Його голова й плечі визирають із-під синьо-зеленого простирадла. До мене долітає хімічний запах моргу.

— На ньому немає одягу, — кажу я, осудливо дивлячись на працівника моргу. — Де одяг Блейка? — Намагаюся зберігати спокій, але щось у моєму голосі змушує їх обох здригнутися.

— Ми маємо роздягти тіла, — пояснює офіцер Брюер. — Це частина процесу...

— Я говорю не про його вбрання, — кажу я і чую, який гучний у мене зараз голос.

Шукаю слова, щоб пояснити, коли, на моє полегшення, втручається трунар.

— Святі останніх днів носять священний одяг, який видають їм у храмі, — пояснює він Брюер. — Вони ніколи не повинні його знімати.

Він коротко співчутливо зиркає на мене. Я розумію, що він належить до Церкви, бо сказав «святі останніх днів», а не «мормони». Деякі люди зверхньо ставляться до цього терміну — його частіше вживають ті, хто вірить у багатоженство, — а іншим подобається відокремлюватися від нас.

— Я вже десять років живу в Юті, — кидає Брюер. — І чудово знаю про ту релігійну білизну, дякую, містере Дочерті. — Із подивом бачу, що вона роздратована. У моєму світі жінки майже ніколи не виявляють гніву. Дивлюся на неї з легким трепетом, наче на якусь екзотичну тварину.

Вона знову повертається до мене.

— Місіс Нельсон, я розумію, що це дуже складно для вас. Боюся, що за протоколом ми зобов'язані роздягти тіла, які до нас приходять. Включно з храмовим одягом. Як ви можете зрозуміти, у Солт-Лейк-Сіті це не перше тіло, яке прибуло до нашого моргу в священній білизні. Я розумію і поважаю те, що він має для вас велике значення,

але ми повинні виконувати свою роботу. Ми знімаємо весь одяг, щоб точніше з'ясувати причину смерті.

— Ви зняли з нього одяг? — Я розумію, що долоні в мене стискаються в кулаки. Перед очима жахлива картина — бліді руки трунаря, що стягають із Блейка храмовий одяг.

«Нешанобливо». Це слово сичить у мене в думках, мов змія.

«Будь люб'язною, Рейчел, — нагадую я собі. — Будь люб'язною».

Раптом я хитаюся. Це означає, що під простирадлом тіло Блейка оголене. Беззахисне перед темними силами.

Блейк отримав храмовий одяг у вісімнадцять років, перед початком своєї місії — таке зазвичай буває в хлопчиків-мормонів перед вступом до коледжу. Дворічна поїздка за кордон, щоб рятувати душі. Дівчата отримують свій одяг, коли виходять заміж.

Багато жінок, із якими я зростала, ніколи не знімали одягу — я маю на увазі, взагалі ніколи. Коли купалися — мили по одній кінцівці, схилившись над ванною, а інші частини тіла дуже ретельно терли мочалкою. Я зростала під казки про те, як той одяг може захищати від вогню та зупиняти кулі.

Мій купили шість років тому в «Beehive clothing», крамниці на захід від міста, що мала якийсь химерний, розмитий вигляд — Блейк запевняв мене, що там буде найкраща ціна. Пам'ятаю, як плакала перед тим, як його отримати. Коли побачила в храмі скупчення сімей, які чекали на своїх родичів, мене сповнила болісна самотність. Мабуть, до тієї миті я ще не усвідомлювала, як сумую за своїми.

«Недобре плакати тут, — пам'ятаю, як Блейк серйозно прошепотів це мені у вухо. — Здається, що ти не віддана. Потім поплачеш».

Усе, що відбувалося далі — до моїх оголених частин тіла торкалися ласкаві жінки, я вдавала, що перерізаю собі горло, на випадок, якщо розкрию таємниці Храму, — усе це я сприймала крізь полуду приголомшеного заціпеніння через оте зауваження мого майбутнього чоловіка. Невже він подумав, що я вдаю, ніби плачу, щоб здатися дівчинкою його родичам? Здавалося, що той Блейк, який залицявся до мене, раптом кудись подівся. Я ніколи не почувалася такою самотньою в потоці ритуалів. Коли мені нарешті дали мій щільний нейлоновий одяг, я з удячністю натягла його, наче броню.

А тепер я в протилежному світі, в холодній темній кімнаті, де одяг знімають, а не дають. Де душі не захищені, а втрачені.

— Усі речі вашого чоловіка зберігаються в нас у безпеці, — запевняє мене трунар. Він показує на купу прозорих поліетиленових пакетів на сусідній каталці. У деяких — охайно складений одяг. Інші — брудні й безладні, наче їх витягли з каламутної річки.

Я відчуваю, як мій рот сповнюється жовчу.

Впізнаю пожевклу майку Блейка з короткими рукавами. Хоч яким миючим засобом не користувалася — я ніколи не могла нічого з цим удіяти: нейлон вицвітав. Не зовсім зрозуміло, як Церква СОД ставиться до придбання нового одягу. Загалом вважається, що його слід носити стільки, скільки можливо, але Блейк дуже ощадливо ставився до таких речей. Ані він, ані жодна з нас, дружин, ніколи не отримували нового одягу. Моєму шість років, він увесь обтріпаний по краях.

Раптом мене пронизує принизливе усвідомлення, який вигляд усе це має для не членів Церкви. Та порозтягана білизна, яку ми носимо, як святу.

— Я розумію, що це може здатися вам дивним, — намагаюся говорити спокійним голосом. — Але в нашій вірі важливо завжди тримати його біля шкіри. Можна мені його забрати, будь ласка? Мені потрібно влаштувати все так, щоб його вдалося в ньому поховати. Мені... страшенно незатишно від того, що ви до нього торкалися. Ніхто, окрім його дружин, не повинен його навіть *бачити*, — додаю я, намагаючись упоратись із тугим вузлом почуттів у грудях.

Мій погляд знову повертається до його обличчя. Нічого не можу з цим удіяти.

— Чому він має такий вигляд? — тихо запитую я.

— Це трапляється з жертвами удушення, — пояснює Брюер мені в тон. — Наростає тиск на обличчі.

Я опускаю погляд на його шию, охоплену згори та знизу яскраво-червоними плямами, що скидаються на дві залізничні колії. На потилиці — чорна грудка застиглої крові, що наче заплуталася в його рудому волоссі. Відчуваю, як Брюер чекає, що я почну докладніше розпитувати, як саме він помер — і коли цього не роблю, вона здається невпевненою, ніби я поводжуся неприродно.

— Місіс Нельсон... — каже Брюер, — ...ми маємо уточнити. Чи впізнаєте ви зараз Блейка Нельсона?

Таке часто зі мною трапляється. Наче емоції витають навколо, чекаючи, щоб я їх розпізнала, а потім накривають мене хвилиною, коли я цього взагалі не очікую.

— Так, — кажу я. — Це мій чоловік.

І починаю плакати.

Розділ 8. Рейчел, перша дружина

У кімнаті для допитів у поліції пахне так само, як і в усіх таких кімнатах. Старою кавою та сильними миючими засобами. Здається, що всі запахи змішуються всередині мене. Моргу, із якого ми прийшли. Цього пошарпаного, позбавленого любові простору. Мій погляд ковзає до старого деренчливого кондиціонера. Тріщину на ньому заліпили великим шматком поштарського скотчу, але частина його відпала і тремтить у потоці повітря, неначе він погрожує комусь пальцем.

— Місіс Нельсон, — каже офіцер Брюер. — Ми будемо вдячні, якщо ви відповісте на кілька наших запитань. Ви тут із власної волі, а не під арештом. Однак за законами штату я зобов'язана повідомити вам, що зараз ви маєте право на адвоката. Це може бути хтось за вашим вибором, або ми можемо знайти вам адвоката, призначеного владою.

— Мормонам не потрібні адвокати, — кажу я. — Ми маємо Бога за свідка.

На це вона трохи супиться.

— Вибачте, — пояснюю, — я починаю жартувати, коли нервую.

— Ой! — Вона супиться ще дужче. — Нервувати нема чого, місіс Нельсон. Просто звичні процедури після летального випадку. Щоб ви були вільні від подальших допитів.

Вона підводить погляд. Всміхається мені, хоч усмішка не торкається її очей, а тоді розгортає теку. Зверху купа фото нашого ранчо зовні. Бруд, змішаний із піском, напіврозвалені господарські будівлі.

Мене охоплюють жахливі спогади про те, як я востаннє була у відділку поліції.

— З вами все гаразд, місіс Нельсон?

Я киваю, серце в мене шалено калатає.

— Просто ви здаєтеся трохи блідою. Вам щось принести? Води?

Я хитаю головою.

— Ви впевнені, що можете відповідати на мої запитання?

— Так.

— Добре. — Вона знову посміхається. Цього разу зі співчуттям, що здається справжнім.

Я знову дивлюся на фото з ранчо, що навіть мені скидаються на якусь глушину — побиті механізми, які намагався привести до ладу Блейк, усе порозкидане.

— Мушу вам сказати, — продовжує Брюер. — За всі роки роботи в поліції мені здавалося, що я вже бачила всі можливі види житла. Юта завжди підкидає щось нове. — Вона злегка хитає головою, звівши брови. — Ви мешкали на покинутій фермі?

— Це було ранчо. На ньому розводили велику рогату худобу.

— Але ви його для цього не використовували, ось я про що. — Вона гортає кілька фото. — На ранчо для великої рогатої худоби зазвичай немає... що це? Стара рятувальна вежа?

— Блейк вирішив, що нам може знадобитися спостережний пост, — пояснюю я. — Скоро Кінець днів, і краще впевнитися, що кожен, хто до вас наближається, має дружні наміри.

Вона міряє мене довгим поглядом.

— Добре. Вас там було лише четверо? — уточнює вона. — Дітей немає?

Западає мовчанка.

— Поки що ні! — Це така назубок завчена відповідь, і я кажу це не замислюючись, голосніше, ніж хотіла.

Брюер спантеличено обводить моє обличчя бурштиновими очима, і я розумію, як химерно це вийшло — мовити таку фразу про майбутнє після того, що щойно сталося.

Брюер гортає фото далі.

— Цей маленький дерев'яний будиночок, де... ви всі живете та спите. І надвірний туалет трохи позаду.

Я киваю.

— Затишно. А це? — Її палець указує на іржавий старий хлів із хвилястої сталі.

— Блейк тримав там багато речей. Нам, власне, не можна було туди заходити.

— Що ж, либонь, варто вважати, що ми отримали привілей, — каже вона незворушно, підіймаючи темну світлину зсередини будівлі. Безладний мотлох, який Блейк збирав для своїх проєктів. Колеса та деталі машин зі сміттєзвалища. — Чоловічий барліг, еге? — припускає вона.

— Десь такого розміру.

— Іще... є ось такий кумедний сарай метрів за п'ятнадцять від дому. Тут ви консервували та зберігали їжу, так? — Вона бере ще фото. Охайні полиці від підлоги до стелі з соліннями та варенням усіх кольорів веселки. Консервувальна машина «Survive Well 5000» неначе сидить навпочіпки, прилетівши з космосу. — Це не професійне консервування, так? — перепитує вона. — Лише для домашнього використання?

Я киваю.

Вона присвистує.

— Ну, ви точно як слід підготувалися, — каже вона нарешті, повертаючи фото до теки. — Отож... — Брюер знову наче як усміхається. — Кажете, що ваш чоловік учора вирушив на риболовлю?

— Так. — У мене пересихає в роті. Я ковтаю. — Він щоп'ятниці рибалив.

— Але цього разу він не повернувся. Вас це не стурбувало?

— Гм. Ну, іноді він залишався там допізна. Саме тоді в нього найкраще риба ловилася. Якщо він нічого не спіймав удень.

— Тож для нього звично було не приходити додому цілу ніч?

— Не цілу ніч. Але, можливо, після настання темряви. Він повертався додому, коли ми вже всі спали.

Щось з'являється на її обличчі й зникає.

— А те місце для риболовлі, — провадить вона далі. — Воно було... за п'ять хвилин ходьби від дому? — Вона ристься у світлинах і витягає одну, з дерев'яною будівлею. — Це місце?

— Так, десь хвилин зо п'ять ізвідти.

Я уявляю низину, де річка ширшає, воду оливкового кольору, що перетинає укритий пилом бруд, і тонкі лінії чагарників. Навпроти нашого берега височіє коричнева скеля, вивітрена, мов вертикальна стіна, крізь яку просочуються струмки вологи, наче сироватка вичавлюється із сиру.

Біля берега — ялівець, вузлуватий, як рука старої жінки. Зазвичай ніхто не любить ялівці, бо вони такі прості й некрасиві, але мені вони завжди подобалися. Можуть рости в неродючому ґрунті, під палаючим сонцем або під купою снігу, і значно міцніші, ніж здаються.

— Ви, дружини, спускалися до тієї частини річки? — запитує Брюер.

— Нечасто. Раз на рік Блейк хрестив нас із Тіною у воді.

— А Емілі — ні? — запитує вона трохи аж надто швидко.

— Вона не вміє плавати. Течія лякає її, тож вона хрестилася на березі.

Брюер знову легесенько підіймає та опускає брови.

— Так, розкажіть детально, — каже Брюер. — Ваш чоловік виходить. Додому не повертається. Чи були якісь суперечки?

— Ми посварилися, — зізнаюсь я. Від цього спогаду в грудях у мене щось стискається і мені перехоплює подих. — Але ми все вирішили.

— Ви не проти, якщо я поцікавлюся, що стало причиною сварки, місіс Нельсон?

Вона знову кидає погляд на мою руку, і я смикаю себе за рукав, хоча синці тепер приховані.

— Гм. Блейк поспілкувався де з ким із моїх родичів. Мені це не сподобалося.

— Гаразд. — Брюер, склавши руки, нахилиється вперед.

— У мене складні стосунки із сім'єю, офіцере Брюер, ми не надто добре ладнаємо.

— І Блейк у це втручався? Тому ви так розлютилися на нього?

Я дивлюся їй в очі.

— Я не те щоб *розлютилася*, офіцере, — кажу тихо. — Але так, я була невдоволена Блейком. Вважала, що він мав мене спершу запитати. Ми поговорили про це. Він попросив вибачення.

Брюер підіймає брови.

— Отак от просто, еге? Аби ж то мій чоловік був таким розсудливим, — каже вона. — Може, ми б залишилися разом. Гаразд. І що далі? Блейк виходить, не повертається додому. Ви думаєте — що? Що він залишився на самоті в пустелі?

З її виразу обличчя зрозуміло, яким малоюмовірним, на її думку, це здається.

— Я... Я думала, що він залишився допізна на риболовлі, а потім повернувся, коли я вже спала.

— А як тоді, коли ви прокинулися вранці, а його не було?

— Ну, з нами траплялося таке, що він цілу ніч залишався надворі. Коли глибоко поринав у думки та молитви, можливо. Але я, гм...

Я була не в тому ліжку... у, гм, шлюбному ліжку. — Я відчуваю, як моє обличчя червоніє.

— Це ліжко, призначене для стосунків із вашим чоловіком?

Я киваю.

— Так, — супиться Брюер. — А хто був у тому ліжку?

— Того вечора він обрав Емілі. — Я намагаюся говорити байдужим голосом.

На мить її обличчя охоплює біль.

— Тож ви припускали, що він залишався допізна надворі, а потім ліг у ліжку з іншою дружиною? — перепитує Брюер.

— Так.

Вона злегка схиляє голову, потім знову супиться.

— Вас це не турбує, місіс Нельсон? Тобто мені страшенно не хочеться цього питати. Але якби це була я, а мій чоловік був у ліжку з іншою жінкою... — Вона кривиться, показуючи, наскільки б її це не влаштовувало.

— Буває іноді, — обережно кажу я. — Над цим ми всі працюємо в межах нашої віри. Ми любимо, як любить Ісус. Навчаємось поратися з ревностями. Це постійний процес.

Компартменталізація.

Слово від психотерапевтки, призначеної мені владою.

Розкладання того, що в думках, у різні коробки, Рейчел. Ми називаємо це «компартменталізація». Це тебе вберегло.

Брюер вагається, не переконана, а потім вирішує йти далі.

— Тож прояснімо: ви кажете, що посварилися зі своїм чоловіком, але все вирішилося. Між вами не залишилось жодної неприязні, — підсумовує вона. — Він іде на риболовлю, залишається там допізна, що трапляється досить часто. Коли він не повернувся додому, ви цього не помітили, бо вважали, що він ліг у ліжку з іншою дружиною. Усе так?

— Так. — Я облизую губи.

Брюер дивиться у свій записник, перегортає кілька сторінок.

— Згідно з вашими словами, Емілі Мартінееллі пішла на прогулянку сама приблизно в той час, коли Блейк пішов на риболовлю. Але в протилежному напрямку, так? Угору, подалі від річки.

Я киваю. Вона гортає свої нотатки.

— А Тіна Кейдіс, як вам відомо, увесь час була на фермі. Ви вважаєте, що побачили б її, якби вона спускалася до річки, адже той шлях проходить повз комору, де ви займалися консервацією. Так?

— Я вам це вже розповідала, і це є у ваших нотатках, — кажу я уїдливіо.

— Угу. Це цікаво, — каже Брюер. — Я маю вам сказати, що ця історія не вповні відповідає тому, що говорять інші дружини.

Розділ 9. Тіна, сестра-дружина

Тепер вони готуються до допиту. Я в маленькій кімнаті зі столом і стільцями. Аудіозапису досі немає. Офіцер Брюер здається розумною, тож я думаю, що Рейчел та Емілі також у неї, сидять десь окремо, в різних кімнатах. І вона може перевірити, чи збігаються наші історії, адже ми не знаємо, що говорять інші.

Я розповідаю поліціантам, як воно все є. Рейчел — у неї слабинок немає. Крім цукру, звісно, з її мормонською жирною дупою. Усе те, прости Господи, печиво, яке вона готує, смакує мов несвіже, навіть коли воно ще не встигло охолонути з духовки. Емілі — просто психічна, але з тих боязких, із завжди опущеними очима. Мені здається, що вона ще надто молода, щоб набути шкідливих звичок. Знаєте, вони *вірять*, що знову зустрінуться з Блейком. Я ж не надто впевнена в тому, чого не можу побачити на власні очі. Я — біла ворона в тому гнізді.

Очевидно, що поліціанти діють за планом. Намагаються бути співчутливими і все таке. Запитують, чи не потрібен мені психотерапевт, що допоможе впоратися з утратою. Але я знаю цей прийом. У поліції про вас піклуються лише тоді, коли переймаються, що те, що ви скажете, буде *неприйнятним* для суду. Либонь, інші дівчата здуряться цим, але я цю схему знаю. Це означає, що вони вважають, буцімто ми можемо розповісти щось збіса важливе, і не хочуть ризикувати, щоб жоден адвокат не зміг довести, що вони витягли це з нас, доки ми були вбиті горем, бо втратили нашого Блейкі.

Тож мені простягають носовички, кивають, супляться та пропонують воду. Говорять про те, як мені, мабуть, важко. Але, трясця, ніхто з них навіть не уявляє, як воно: лягти спати у шлюбі з коханням усього свого життя, а прокинувшись, дізнатися, що його немає. Просто немає.

Мова. Досі чую, як Блейк це говорить, суплячись, коли я вживаю погані слова.

Між плачем і схлипуваннями я помічаю, що копи якимось дивно поглядають на мене. Не знають вони, що я вмію непогано читати по губах — навчилася цього в казино у Вегасі, щоб знати, що на умі

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ